(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ನ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇವತ್ತು ಅಂದಾಜು ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕರಗಳ ದುರಸ್ತು ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು, ಮಾಡುವುದು ಒಂದು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಆಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದೇ ಮುಖ್ಯ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಾಮಗಾರಿ ಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಮೇಂಟನೆನ್ಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ನಾದುರಸ್ತು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಒಡೆದು ಹೋಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

DISTRIBUTION OF FOODGRAINS, ETC., TO LANDLESS LABOURERS AND SMALL FARMERS

634. **Sri K. SIDDAIAH** (Santhemarahally) . —

Will the Minister of State for Food and Civil Supplies be pleased to state :—

(*a*) the policy and the procedure followed in the distribution of foodgrains, etc., to the landless labourers, (Agricultural or otherwise) and also small farmers in rural parts ;

(*b*) the machinery through which such distribution of foodgrains is undertaken ?

Smt. E. E. VAZ.—Minister of State for Food and Civil Supplies

(*a*) The policy has been to make available foodgrains at cheaper rates to valnerable sections with a view to neutralising the effect of higher open market prices. Landless labourers are entitled to get foodgrains up to 2 Kgs. Rice 2 Kgs. other foodgrains and 4 Kgs. of wheat or in aggregate 8 Kgs. of wheat subject to the availability of stocks.

(*b*) Through Government Fair Price Shops.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.— ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬಡವರೆಲ್ಲರಿಗೂ 8 ಕೆ.ಜಿ. ಯಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೋ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ?

Smt. E. E. VAZ.—Per adult, per month.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.— ವಲ್‌ನರಬಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆ ವಲ್‌ನರಬಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.—ಕಾರ್ಮಿಕರು, ರೈತ ಕೂಲಿಗಾರರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದವರು—ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಎರಡು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ, ಎರಡು ಕೆ.ಜಿ. ಇತರ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ 8 ಕೆ.ಜಿ. ಗೋಧಿಯನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.—ಆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 2 ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಸಬ್ಸಿಕ್ಸ್ ಅವೇಲಬಿಲಿಟಿ ಆಫ್ ಸ್ಟಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.—ನಾವು ಮಿನಿಮಂ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಉಳಿದುದನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರೈತ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೂಲಿಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ ? ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್ —ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಯಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಧಾನ್ಯ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್‌ಆಗಿದೆ. ಅಂಥ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೇನು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri J. P. SARVESH.—How many people are benefited by this scheme in the State ? Has the Hon'ble Minister any figures ?

Smt. E. E. VAZ.—I am sorry, I won't be able to give a correct picture. In informal rationing areas about 2 lakhs of people are benefited and in other places 2 to 3 lakhs of people are benefited by this scheme.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್, ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತೆರೆದಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಯ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗೂ ಮತ್ತು ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಳಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ, ಇ. ವಾಜ್—ಅದಕ್ಕಾಗೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಾಂಗಿ.—ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮಖಂಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೇಕಾರರಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ಅವರು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ.ಇ. ವಾಜ್.—ಅದಕ್ಕಾಗೇ ಅಭಾವಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 2—3 ಸಾವಿರ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ತಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರೂರಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ದಾಸ್ತಾನೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ.ಇ. ವಾಜ್.— ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಶ್ರೀರಾಮುಲು.— ಇದೇ ನಭೆಯಲ್ಲಿಮಾನ್ಯ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ರೇಷನ್ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ—ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.— ಆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri K. PRABHAKAR.—Will the Hon'ble Ministet be pleased to state how many fair-price shops are there in rural parts other than urban parts ?

Smt. E. E. VAZ.—I can give the number of fair-price shops that are in the whole State.

Sri K. PRABHAKAR.—I am particular about rural areas, because in rural areas where there is necessity for fair-price depots, they are determined more by the license holders rather than based on the need. To avoid this situation, I wanted to know how many fair-price shops are there in rural areas ?

Smt. E. E. VAZ.—If the hon. member means rural districts, I am prepared to give the figure.

Sri K. PRABHAKAR.—Rural area means other than urban area

Smt. E. E. VAZ.—In every district there will be urban parts and also rural parts.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸಿಟಿ ಏರಿಯಾ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿಯತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು ?

Smt. E. E. VAZ.—Bangalore City —697 and Bangalore District... 767. I have figures for the whole State. If the hon. member puts aseparate question about rural parts, I can supply the information.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಇರತಕ್ಕ ದಾಸ್ತಾನಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಡುವ ನಮನಾಗಿ, ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

Raising the Capacity of Gayathri Reservoir

Sri V. MASIYAPPA (Challakere).—

646 Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(*a*) whether any representations have been made by the people of Hiriyur Taluk and Sira Taluk for raiiing the capacity of the